

Nevenka Bezić-Božanić

ŽUPA SVETOG PETRA NA LUČCU U 19. STOLJEĆU

UDK 314.93:262.2(497.13) "Split 18"
Izvorni znanstveni članak
Primljeno: 1.VIII 1991.

Nevenka Bezić-Božanić
58000 Split
Roosweltova 60

Župa sv. Petra kao jedna od župa splitskog areala pruža niz anagrafskih podataka i demografskih prilika kao i mogućnost upoznavanja s razvojem obrtništva u Splitu 19. st.

Crkva sv. Petra u splitskom predgrađu Lučac nalazila se prema navodima splitskog nadbiskupa Stjepana Cosmija 1683. godine "na početku puta koji vodi k blaženoj djevici od Poišana". Pri crkvi je istoimena bratovština osnovana 1613. godine, a nadbiskup Anton Kačić 1734. spominje je već kao župsku crkvu za Lučac i Manuš. U drugoj polovici 19. stoljeća počela se graditi nova crkva dovršena 1871. po nacrtima arhitekta Dujma Marcocchije. Iz stare crkve prenesen je barokni oltar klesan 1604. godine, te više umjetničkih predmeta, od kojih su posebno značajne barokne slike.¹⁾ Crkva je na žalost porušena ratnim razaranjima 3. siječnja 1944. i nije više obnovljena, a na prostoru gdje se nalazila crkva istočno od pazara urbanističkim zahvatom proširena je prometnica.

Iako već nadbiskup Kačić spominje tu crkvu kao župsku, ona će kao župa početi voditi posebne matične knjige tek od 1828. godine za područje Lučca i Manuša,²⁾ a do te godine matične knjige vjenčanih, rođenih i umrlih za čitav grad vodile su se u stolnoj crkvi sv. Duje.³⁾

Prema statističkim podacima 1851. godine na Lučcu živi 1822 stanovnika u 350 obitelji i na Manušu 357 stanovnika u 72 obitelji, dok 1863. na Lučcu je 2500 stanovnika, a na Manušu 641 stanovnik.⁴⁾

I predgrađe Lučac smješteno istočno od grada, kao i drugi gradski predjeli, povećavalo se uz prirodni priraštaj i doseljavanjima najčešće iz zaleđa i otoka, te dolaskom i ponekog stranca s Apeninskog poluotoka i pokrajina Austrougarske carevine, koji su dolazili u grad kao činovnici, trgovci, obrtnici rijeđih zanimanja i slično. Neki su od njih tu samo privremeno boravili, dok su drugi sklapali brakove, stvarali obitelji i postali stalni stanovnici grada.

Splićani su se rjeđe ženili djevojkama iz drugih mjesta i krajeva, Splićanke su se češće udavale za doseljenike, a doseljenici su i međusobno sklapali brakove pa zajednički počinjali život u novoj sredini. Prema podacima iz matičnih knjiga vjenčanih od 1828. do 1870. godine⁵⁾ na Lučcu i Manušu sklopljeni su brakovi s doseljenicima i između doseljenika:

Tabela 1.

MUŠKARCI – ŽENE	BROJ BRAKOVA	ŽENE – MUŠKARCI	BROJ BRAKOVA
Split – Bisko	1	Split – Bisko	1
Split – Bristivica	1	Split – Blato na Cetini	1
Split – Donje Dicmo	1	Split – Brač	1
Split – Drvenik	1	Split – Brela	1
Split – Dugopolje	2	Split – Bristivica	2
Split – Gornje selo	1	Split – Brštanovo	1
Split – Grab	3	Split – Čičla	1
Split – Hvar	1	Split – Čvrljevo	1
Split – Kaštel Kambelovac	1	Split – Dicmo	1
Split – Kaštel Stari	1	Split – Dol, Brač	1
Split – Kaštel Štafilčić	2	Split – Drvenik	1
Split – Komiža	1	Split – Dugobabe	1
Split – Konjsko	1	Split – Dugopolje	5
Split – Koprivno	1	Split – Gorica	1
Split – Korčula	1	Split – Gornje selo	5
Split – Kostanje	1	Split – Grohote	4
Split – Labin	1	Split – Hvar	1
Split – Makarska	3	Split – Imotski	1
Split – Mirca	1	Split – Kamen	1
Split – Neorić	1	Split – Kastav	1
Split – Nerežišće	1	Split – Kaštela	1
Split – Poljica	1	Split – Kaštel Gomilica	1
Split – Postira	1	Split – Kašte Kambelovac	3
Split – Prgomet	1	Split – Kaštel Lukšić	3
Split – Prugovo	2	Split – Kaštel Novi	2
Split – Sitno	1	Split – Kaštel Stari	3
Split – Slatine	1	Split – Kaštel Sućurac	3
Split – Suhi Dolac	2	Split – Klis	1
Split – Sutivan	1	Split – Komiža	1

MUŠKARCI – ŽENE	BROJ BRAKOVA	ŽENE – MUŠKARCI	BROJ BRAKOVA
Split – Supetar	2	Split – Konjsko	1
Split – Trogir	3	Split – Kučići	1
Split – Tugare	1	Split – Lečevica	1
Split – Zvečanje	1	Split – Makarska	2
		Split – Maslinica	1
		Split – Morlakija	1
		Split – Opor, Trogir	1
		Split – Ostrovica	1
		Split – Podgora, Gorica	1
		Split – Povelja	1
		Split – Prugovo	1
		Split – Pučišća	1
		Split – Rijeka	1
		Split – Rovinj	1
		Split – Seget	1
		Split – Selca, Brač	1
		Split – Sinj	1
		Split – Sitno	2
		Split – Solin	1
		Split – Srednje selo	1
		Split – Stobreč	1
		Split – Suhi Dolac	2
		Split – Supetar	1
		Split – Sutivan	2
		Split – Svinišće	1
		Split – Šibenik	1
		Split – Šolta	1
		Split – Tjarica	1
		Split – Trogir	3
		Split – Vis	1
		Split – Vranjic	1
		Split – Vrljka	1
		Split – Zadar	2
		Split – Žrnovnica	1

Brakovi sklopljeni između Splitskana i strankinja, te stranaca i Splicički:

Tabela 2.

MUŠKARCI – ŽENE	BROJ BRAKOVA	ŽENE – MUŠKARCI	BROJ BRAKOVA
Split – Češka	1	Split – Laun, Češka	1
		Split – Mantova	1
		Split – Njemačka	1
		Split – Udine	1

Iz istih mjesta sklopili su brakove:

Tabela 3.

MUŠKARCI – ŽENE	BROJ BRAKOVA
Dubrovnik – Dubrovnik	2
Jesenice – Jesenice	3
Žrnovnica – Žrnovnica	1

Brakovi sklopljeni između doseljenika su iz mjesta i naselja:

Tabela 4.

MUŠKARCI – ŽENE	BROJ BRAKOVA	MUŠKARCI – ŽENE	BROJ BRAKOVA
Bisko – Grbpredi, Bosna	1	Nova Sela – Korčula	1
Bisko – Srinjine	1	Omiš – Rogoznica	1
Bol – Grohote	1	Opor, Trogir – Katuni	1
Drvenik – Topolo	1	Podstrana – Jesenice	1
Dugobabe – Žrnovnica	1	Podstrana – Sutivan	1
Dugopolje – Mravinci	2	Rijeka – Kaštel Kambelovac	1
Hercegnovi – Jelsa	1	Rijeka – Sinj	1
Hvar – Dubrovnik	1	Smoković, Dubrovnik – Komiža	1
Imotski – Kaštel Sućurac	1	Srednje Selo – Supetar	1
Kamen – Mravinci	1	Srinjine – Svinjšće	1
Kaštel Lukšić – Sumartin	1	Svinjšće – Podgrađe	1
Kaštel Sućurac – Katuni	1	Trilj – Grab	1
Klis – Zvečanje	1	Trolokve – Vis	1
Korčula – Supetar	1	Vis – Klis	1
Kotor – Slano	1	Žrnovnica – Podstrana	1
Kučići – Prugovo	1		
Maribor – Vrboska	1		

Više brakova sklopljeno je između stranaca i strankinja s doseljenicima iz drugih mjesta Hrvatske:

Tabela 5.

MUŠKARCI – ŽENE	BROJ BRAKOVA	ŽENE – MUŠKARCI	BROJ BRAKOVA
Ferrara – Jelsa	1	Pesaro – Trogir	1
Galicija – Blato na Cetini	1	Trst – Omiš	1
Kranjska – Tugari	1	Trst – Pučišća	1
Milano – Dubrovnik	1		
Šlezija – Drniš	1		
Trst – Dubrovnik	1		
Trst – Hrvatska	1		
Trst – Trogir	1		

Dva braka sklopljena su između stranaca

Tabela 6.

MUŠKARCI – ŽENE	BROJ BRAKOVA
Lodi – Trani	1
Ohnitz – Jarschau	1

Prema navedenim podacima od 756 brakova sklopljenih u župi sv. Petra u razdoblju od 1828. do 1870. godine 191 brak sklopljen je između stanovnika Splita i onih doseljenih iz drugih mjesta Dalmacije, Boke kotorske, susjedne Bosne i sjeverne Hrvatske, te Apeninskog poluotoka i Češke:

Splićanin i doseljenica	46
Splićanka i doseljenik	96
Doseljenici iz istih mjesta	3
Doseljenici iz raznih mjesta	33
Domaći i stranci	11
Stranci međusobno	2

Udavače se spominju s ovim prezimenima: ARAMBAŠIĆ – Korčula 1867, BAĆE (Bachie) – Topolo, Dubrovnik 1846, BAKOTIN – Podstrana 1858, BERSATIĆ – Supetar 1845, 1853, BERTIČEVIĆ – Mirca 1843, BLAŽEVIĆ – Žrnovnica 1858, CASOTI – Trogir 1868, CINDRE – Trogir 1833, CIRILOVIĆ – Drvenik 1851, COSSER – Dubrovnik 1848, DELIĆ – Konjsko 1832, DIDAK – Koprivno 1841, DRNAS – Mravinci 1862. 1863, FRANIĆ – Slatine 1836, GARGATOVIĆ – Tugari 1839, GLAVINA – Klis 1869, GRISOGONO – Kaštel Kambelovac 1867, GRUPŠIĆ – Sutivan 1845, ILIJIĆ –

Sumartin 1862, IVAČIĆ (Ivachich) – Suhi Dolac 1842, IVANČEVIĆ – Korčula 1831, IVANIŠEVIĆ – Jesenice 1861, IVANIŠEVIĆ reč. Fisco – Sutivan 1842, JUKOVIĆ (Giucovich) – Labin 1828, JURIC – Prugovo 1834, JURINOV – Jesenice, JURISIN – Kaštel Sućurac 1836, KAPIĆ – Jesenice 1870, KEKEZ – Katuni 1870, KEŠIĆ – Kaštel Štafilić 1853, KEVEŠIĆ – Nerežišće 1835, KOLOMBATOVIĆ – Tugari 1844, KRUŽIČEVIĆ – Zvečanje 1860, KULIŠIĆ – Postira 1851, KUMBAT – K.Kambelovac 1853, KULIŠ (Kulisch) – Grborezi, Bosna 1849, KUNDID – Grab 1844, 1847, 1851, LOVRIĆ – Sinj 1833, LUKRIĆ – K.Štafilić 1833, MADDIĆ – Svinišće 1864, MARINKOVIĆ – Komiža 1864, MAROVIĆ – Mravinci 1855, MATIJEVIĆ reč. Corda – Kostanje 1857, MATULIĆ – Vrbovska 1829, MILAT – Blato na Cetini 1852, MIMICA – Rogoznica, Omiš 1865, NAZOR – Jesenice 1862, PAITONI⁶⁾ – Trogir 1867, 1868, PARUNIĆ – Makarska 1834, PEČAR (Pecar) – Grohote 1831, PERIĆ – Dubrovnik 1862, PERKOVIĆ – Klis 1868, PUPPA – Dubrovnik 1844, ROMEI – Slano 1863, RUDIĆ – Donje Dicmo 1855, SGRITOVIĆ – Dubrovnik 1829, SIMUNIĆ – Bisko 1868, SINOVIĆ – Srinjine 1841, SKRIVANIĆ – Jelsa 1854, 1857, SONJARA – K. Stari 1869, SPORER – Hrvatska 1862, STANIĆ – Zvečanje 1830, STIPICA – Žrnovnica 1870, ŠARIĆ reč. Puizina – Makarska 1851, ŠARIĆ – Neorić, ŠEVELJEVIĆ – Makarska 1844, ŠKARICA – Podgrađe 1860, ŠODA (Sodda) – Bristivica 1836, TADIĆ – Gornje Selo, Šolta 1854, TOMAS – Dugopolje 1828, TOMAŠEVIĆ – Dugopolje 1840, TRAMONTANA – Supetar 1857, VARBAT – Prgomet 1836, VARIVODIĆ – Prugovo 1867, VUKUŠIĆ – Katuni 1838, VUŠKOVIĆ – Supetar 1845, WEBER – Dubrovnik 1859, ŽUNIĆ (Xunich) – Suhi Dolac 1852.

Spominje se i nekoliko udavača s Apeninskog poluotoka i Češke: KRECHILA – Jarchau, Češka 1864, RESMANN – Trst 1843, CASALI FRANCO – Trst 1870, FORTUNA – Pesaro 1834, VANIA – Trani 1845, KOSSELUK – Češka 1853.

Spomenute žene koje su se udale u Splitu gotovo sve su bez zanimanja, a spominje se tek jedna tkalja i krojačica, te četiri služavke.⁷⁾

U matičnim knjigama župe sv. Petra u vremenu od 1828. do 1870. godine spominju se prezimena iz ovih mjesta i krajeva:

VRANJIC – Dadić 1834, Grgić 1864, Grubić 1869, Jelić 1843, Lete 1859; SOLIN – Ivić 1833, Milišić 1858, Milišić reč. Dodig 1857, Odak 1833, Poljak 1861, Zoraz (?) 1848; MRAVINCI – Peroš 1858; KUČINE – Marković 1867, Rognić 1835; KLIS – Perković 1835, Riboli 1862, Šubašić 1830, 1832; KAŠTEL SUĆURAC – Jurašin 1846, Kovač 1838, Pavelin 1864, Peričić 1838, Žegarac 1854, 1859; KAŠTEL GOMILICA – Braica (Braiza) 1864, Carev 1855, 1861, Rokov 1854, 1868; KAŠTEL KAMBELOVAC – Batina 1830, Bedalov 1858, Gančević 1831, Jurašin 1853, 1855, 1860, Perišin 1858; KAŠTEL LUKŠIĆ – Burić 1840, 1866, Omašić 1846, 1849, 1862, Piria 1830, Štitin 1852, Vitturi 1865; KAŠTEL STARI – Ceria 1831, Paić 1865, Piria 1850, Stipanović 1861, Treursić 1845, 1853, 1854, Zurich 1843; KAŠTEL NOVI – Bakotin 1865, Barić 1868, Pavelić 1865, Rotondo 1828, 1864, Rudić

1835, Stude 1870; KAŠTEL ŠTAFILIĆ – Detrico reč. Boghinizza 1859, Kešić (Kessich) 1859; TROGIR – Baranović 1830, Coce 1853, Kalebić 1849, Katalinić 1829, 1835, 1862, Koščina 1829, Milić 1833, Radetić 1832, 1838, Svalina 1830, Terlin 1865, Veselić 1834, Vušković 1855; SLATINE – Miličević 1828; DRVENIK – Civadello 1831, Klarić 1834, Lučinov 1855, Marić 1846, Mlačić 1850, 1868, Tramontana 1833, 1835; SEGET – Marjanović reč. Smucheta; BOSILJINA – Beretin 1858, Civadello 1831; PRAPATNICA – Varbat 1843; OPOR – Botić 1868, 1870; BRISTIVICA – Matković 1856, Sodić 1858; TROLOKVE – Kesić 1865; OGORJE – Čolak 1855, Mikačić Kelam 1838; LABIN – Maljković 1848, Topić 1866; BSKO – Gaće (Gachie) 1849, Rendić 1846, 1848, 1864, Sučić 1832, Vidović 1841, 1853; SUHI DOL – Rodić 1828, Roguljić 1831, Žunić 1834, 1838, 1852; BORAJA – Mardešić 1830; KORUŠCA – Mikačić 1831, Topić 1830; ČVRLJEVO – Matas 1845; POSTINJE – Perić reč. Bešker 1845; LEČEVICA – Bojat 1838, 1861.

Iz zaleđa prema Sinju spominju se: DICMO – Bokor 1841, Čulum 1830, Čurković 1828, 1831, Miloš 1828. BRŠTANOVO – Juretić (i Juretin) 1938, 1840. DUGOPOLJE – Antić 1829, Balić 1837, Ban 1848, Caktaš 1862, 1864, Čurković 1829, Dozder 1837, Macanović 1863, Mustapić 1841, Perišić 1854, 1855, Smodlaka 1844, Vučković 1870, Vukasović 1844. DICMO – Čulum 1828, Gilić 1852, Grubišić 1866, Grubišić reč. Kovac 1863, Jelić 1831, Katić 1831, Radnić 1868, Tokić 1831, Vulić 1858, Zerdum 1863. HRVACE – Alebić 1866. KONJSKO – Brkljača (Barkliaca) 1849, Panža (Panxa) 1856. PRUGOVO – Čulum 1828, Lolić 1849, Mamica 1862, Pisac 1858. ČIČLA – Grubišić 1863. BLATO na Cetini – Orietale 1856. TIJARICA – Pervan 1848, 1850. TRILJ – Odrlijn 1844. VRLIKA – Begović 1862. SINJ – Banić 1858, Dalla Costa 1850, Lovrić 1832, Maleš 1830, Perić 1870, Vuletić 1870. Pod općim nazivom "MORLAKIJA" spominje se Jelavić 1852. i Sodda 1829.

Selo KAMEN – Supić 1856; STOBREČ – Cokarić 1855; DUBRAVA – Usnić Čotić 1849; SRINJINE – Kovač 1864; SITNO – Ećim 1831, Korda, Madir, Ožić (Oxich) Uvodić. ŽRNOVNICA – Aljinović 1828. 1870, Amižić 1869, Marinović 1832, Miličević 1848, Palaversa 1858, Relić; PODSTRANA – Božiković 1840, 1845, 1862, Glavina 1842; JESENICE – Brničević 1827, Deronja (i Deranja) 1861, Grubiša 1862, Medić 1870, Rodobolja 1834, Teran 1868, Zarghin 1841; DUČE – Bilanović 1845, 1848, Razmilović 1842; KUČIĆ – Bilić 1834, 1836, 1841, 1850; NOVASELA – Jurišić 1867; OSTROVICA – Šaškor 1849, 1863; ZVEČANJE – Miličević 1836, Singolo 1860; RADOBOLJA (župa) – Ferech – 1860; KOTLENICE – Lovrić 1838, Vldarić 1829, 1843; POLJICA: Bašić 1833, Lovrić 1828, Miličević 1828, 1832, Šarić 1828, Vuković 1829, Vulić 1828. OMIŠ – Benković 1865, Dešković 1831, Domjanović 1857, Koštre 1861, Nutrizio 1870, Tomadello 1831, Zaninović 1829; ROGOZNICA – Mimica 1840. SVINIŠĆE – Bilić 1832, Jurjević 1862, Mimica 1860, Rogošić 1849; IMOTSKI – Benković 1860, Bičić (Bichich) 1852, Brava 1829, Ivčević 1848, Ostoja 1836, 1853, Sundečić 1868; BIORINE – Zelić 1863, 1865. BRELA – Vilović 1846, 1849, 1854; MAKARSKA – Antičić 1860, Antunović 1845, 1855, Belan 1852, 1855, Beroš 1830, Coma 1862, Kurtić 1861, Matulić Šabić

1842, Pavišić 1845, Pavlović 1835, Pavunović 1849; PODGORA – Mrkušić 1840; METKOVIĆ – Brečić 1868, Papucia 1854; DUBROVNIK – Bascane 1829, Dussi 1833, Kolendić 1865, Krešić 1856, Lučić 1833, Martini 1829, Matković 1863, Puppa 1843, Rončević 1828, Stanković 1852, Stanović 1855, Zinkich 1859; SMOKOVIĆ – Marković 1864, Maskarić 1869; HERCEG NOVI – Moiza 1857; KOTOR – Castelano 1849, Cramer 1857, Marković 1852, Pack 1863, Peruli 1855, Sutoriće Marković 1834; ŠOLTA – Bilanov 1838, Lisičić 1832, Novaković 1847; GROHOTE – Abat 1868, Gvozdanović 1857, 1859, Mateljan 1867, Mladinov 1865, 1869; GORNJE SELO – Bavčević 1856, Novaković 1867, Vidan 1828, 1858, 1868; SREDNJE SELO – Cukrov 1867, Klarić 1857; MASLINICA – Radman 1851. Otok BRAC – Bisazzi 1828, 1831, Rachella 1837; SUPETAR – Andreuzzi 1864, Martinović 1859, Serdarović 1852, Stanović 1840; MIRCA – Bertičević 1853, 1858; SUTIVAN – Bilinić 1860, Burinović 1832, Gelić (Ghelich) 1852, Ivanović 1848, Ivanović reč. Fisco 1856. MILNA – Aviani 1866, Milanović 1845; DOL – Babić 1843, Bachich Icovich 1842, Bakrađ 1842, Pavišić 1836; POSTIRA – Kuščić (Cuschich) 1864, Ruman 1833; PUČIŠĆA – Carić 1844, Grego 1843, Kovačić 1858; POVLJA – Mura 1863;⁸⁾ SELCA – Bošković 1861; NEREŽIŠĆE – Kevešić; BOL – Valentić 1831; HVAR – Ančić 1844, Midoleo 1865, Roić 1840,⁹⁾ Rosignoli 1828, Samohod 1853, Vučetić 1850, 1857, 1860; STARI GRAD – Ilijić 1869; VRBANJ – Tresić Pavičić 1854, 1860; JELSA – Grčina 1851; VIS – Colić (?) 1868, Ivanišević Kukoč 1844, Nalini 1863, Žanella 1855; KOMIŽA – Jurjević 1857, Mazzoleni 1860, Vitaljić 1856; KORČULA – Ivančević 1852, Klisura 1845; MLJET – Alebelić 1828; PRIMOŠTEN – Škorić 1831; ROGOZNICA – Lovrić 1844; ŠIBENIK – Mazzoco 1859, Miorini, de 1860, Rovillo 1864; ZLARIN – Rosini 1862; SKRADIN – Vukasović 1863; ZADAR – Basili Bassi 1832, Belan 1864, Bianca 1852, Costa 1861, Ercegović 1860, Fizer 1828, Mavretić 1837, Moro 1849, Papandopulo 1852, Zamola 1863; SALI – Tresić 1857; KARLOBAG – Malešević. KRK – Castelani 1829; RIJEKA – Kretić 1867, Marini 1833, Scotti 1842, Waiser 1833; KASTAV – Vlak 1869; ROVINJ – Rocco 1850; LOŠINJ – Vidović 1852, Zorović 1866.

Iz sjeverne Hrvatske bez zabilježenog mjesta je: Sovčić 1855. i Tabor 1848, iz BOSNE Vilić 1831, a iz LIVNA Andrijević 1843 i Mialjević 1848.

U razdoblju od 1828. do 1870. godine u župi sv. Petra na Luču i Manušu doselili su se ili su u njemu privremeno boravili stanovnici iz mjesta:

Tabela 7.

MJESTO, POKRAJINA	M	Ž	MJESTO, POKRAJINA	M	Ž
Biorine	2	–	Mljet	–	1
Bisko	4	3	Morlakija	2	–
Blato na Cetini	1	1	Mravinci	1	3
Bol, o. Brač	1	–	Muč	9	1
Boraja	1	–	Neorić	–	1
Bosiljina	1	1	Nerežišće, o. Brač	–	2

MJESTO, POKRAJINA	M	Ž	MJESTO, POKRAJINA	M	Ž
Bosna	1	–	Nova Sela	1	–
Brač	2	–	Ogorje	–	3
Brela	3	–	Omiš	6	1
Bristvica	2	1	Opor, Trogir	2	–
Brštanovo	2	–	Ostrovica	1	1
Čišla	1	–	Podgrađe	–	1
Čvrljevo	1	–	Podgora	–	1
Dicmo	3	3	Podstrana	4	1
Dol, Brač	3	1	Poljica	5	3
Drvenik, otok	9	1	Postinje	1	–
Dubrava	–	1	Postira, o. Brač	1	2
Dugobabe	2	–	Povlja, o. Brač	1	–
Dubrovnik	9	8	Prapatnica	–	1
Duće	1	2	Prgomet	–	1
Dugopolje	12	3	Primošten	1	–
Gornje selo, o. Šolta	5	1	Prugovo	4	3
Grab	–	3	Pučišća, o. Brač	2	1
Grborezi, Bosna	–	1	Radobolja, župa	1	–
Grohote, o. Šolta	3	3	Rijeka	4	–
Herceg Novi	1	–	Rogoznica, Omiš	1	1
Hrvace	1	–	Rogoznica, Šibenik	–	1
Hrvatska	2	1	Rovinj	1	–
Hvar	5	4	Sali, Dugi otok	1	–
Imotski	4	3	Seget	1	–
Jelsa, o. Hvar	1	2	Selca, o. Brač	1	–
Jesenice	6	5	Sinj	6	1
Kamen	1	–	Sitno	4	2
Karlobag	1	–	Skradin	1	–
Kastav	1	–	Slano	–	1
Kaštel Gomilica	8	3	Slatine, Čiovo	1	1
Kaštel Kambelovac	–	2	Smoković, Dubrovnik	2	–
Kaštel Lukšić	6	1	Solin	3	2
Kaštel Novi	4	3	Srednje Selo, o. Šolta	2	–
Kaštel Stari	8	1	Srinjine	1	1
Kaštel Sućurac	5	2	Stari Grad, o. Hvar	1	–
Kaštel Štafilić	–	4	Stobreč	1	–
Katuni	–	2	Suhi Dol	5	2
Klis	3	3	Sumartin, o. Brač	–	1
Komiža, o. Vis	3	1	Supetar, o. Brač	3	5

MJESTO, POKRAJINA	M	Ž	MJESTO, POKRAJINA	M	Ž
Konjsko	2	1	Sutivan, o. Brač	3	4
Koprivno	–	1	Svinišće	4	1
Korčula	1	3	Šibenik	3	–
Korušca	2	1	Šolta, otok	3	–
Kostanje	–	1	Tijarica	2	–
Kotlenice	2	1	Topolo, Dubrovnik	–	1
Kotor	3	3	Trilj	1	–
Krk, otok	1	–	Trogir	10	8
Kučić	3	1	Trolokve	1	–
Kučine	2	–	Tugari	–	2
Labin	1	2	Vis	4	1
Lečevica	2	–	Vranjic	4	1
Livno, Bosna	2	1	Vrbanj, o. Hvar	2	–
Lošinj Mali i Veli	1	1	Vrboska, o. Hvar	–	1
Makarska	6	9	Vrlika	1	–
Maslinica, o. Šolta	1	–	Zadar	7	3
Metković	2	–	Zlarin, otok	–	1
Milna, o. Brač	1	1	Zvečanje	2	2
Mirca, o. Brač	2	1	Žrnovnica	6	3

I više stranaca spominje se u matičnim knjigama župe sv. Petra u navedenom razdoblju. Oni su uglavnom bili trgovci, pomorci, poneki obrtnik i činovnici državne uprave koji su po nalogu dobivali premeštaje. Neki su u Splitu samo povremeno boravili, dok su drugi, sklopivši brakove sa Splićankama ili iz nekih drugih razloga, ostali za stalno u Splitu. To su gradovi i pokrajine: TRST – Batistić, de 1868, Calo 1833, Marković 1862, Sanguinazzi 1848, Verginella 1859. GORIZIA – Borghese 1828, Bregantich 1868, Mallig 1862, Samunel 1849. UDINE – Casinotti 1841, Pascoli 1865. CANALI di GORIZIA – Franco 1863. VENECIJA – Berti 1852, Civadello 1831, Degrandi Rosani 1843. BELLUNO – Favretto (i Fravetti) 1861, 1868. MANTOVA – Crespi 1839, 1869. MILANO – Malavida 1862. FERRARA – Arrini 1854. PIACENZA – Torti 1855. APULIJA – Constantini 1829, Martinis 1828, Paparella 1831, Zampieri 1830. BISEGLIE – Micheli, de 1833, Sasso 1836. MOLFETTA – Damata 1828, 1833. TRANI – Stefanini 1832, Vania 1842. KRANJSKA – cc xc Bersin 1844. ŠTAJERSKA – Storf 1831. AUSTRIJA – Bauer 1833. GRAZ – Tenz 1863. KLANGENFURT – Prautner 1842, Brandner 1838. OHNITZ – Kanofsky 1864. VAISCHECHEN – Blaske 1845. NJEMAČKA – Zink 1830. BADEN – Schmitz 1833. ŠLEZIJA – Sczucka 1859. GALICIJA – Hohfellern 1852. MAĐARSKA – Popa 1833, Popp 1833.

ČEŠKA – Andersech 1869, Brosh 1832, Casseluk 1850, Sebelich 1852, Salut 1857.

Prema tome stranci se spominju iz ovih mjesta i pokrajina:

Tabela 8.

MJESTO, POKRAJINA	M	Ž	MJESTO, POKRAJINA	M	Ž
Apulija	4	–	Mantova	1	–
Austrija	1	–	Milano	1	–
Baden	1	–	Molfetta	1	–
Belluno	1	1	Njemačka	1	–
Bisceglie	1	1	Ohnitz	1	–
Canali, Gorizia	1	–	Pesaro	1	–
Češka	5	2	Piacenza	1	–
Ferrara	1	–	Šlezia	1	–
Galicija	1	–	Trani	2	1
Gorizia	4	–	Štajerska	1	–
Graz	1	–	Trst	5	2
Klagenfurt	2	–	Udine	2	–
Kranjska	1	–	Vaischechen	1	–
Mađarska	2	–	Venecija	2	1

U župi sv. Petra u 19. stoljeću živjeli su uglavnom težaci, te jedan broj obrtnika onih obrta koji su opet bili potrebiti u poljoprivredi i koji su zadovoljavali osnovne potrebe tog dijela grada, a na Lučcu je bilo brodogradilište obitelji Buj, te pogon za štavljenje kože. To su ZIDARI: Barić Andrija Antuna 1854, Bastunović Ivan 1830, Juraj Petra 1855, Petar Ivana 1852, Bianchi Aleksandar Ivana 1834, Drelje Pavazza Duje Nikole 1836, Fontana Marko Antuna 1864, Franchini Ivan 1828, Frigerio Agostino 1865, Galasso Antun 1853, Ghejo Ivan 1831, Lete Frane Josipa, Vranjic 1859, Josip 1850, Lovrić Ivan Frane 1839, Manger Ante 1829, Mladinov Špiro, Grohote 1869, Perišić Andrija Ante 1860, Rosandić Karlo Ivana 1855, Šegvić Vinko Mihovila 1868, Tesolato Duje Ivana 1832, Vučetić Ivan, Hvar 1860.¹¹⁾ KLESARI: Bilinić Aleksandar 1862, Rovillo Jakov 1864, Zamola Vinko 1863. ALTARISTA: Rocatti Carlo. SOBOSLIKARI: Barbarić Ivan 1868, Betizza Marin 1844, Jakaša Ivan Frane 1844, Kretić Eduardo, Rijeka 1867, Kuzmić Bekin reč. Cheva Mihovil 1846, Sešeković Ivan 1846, Josip 1849, i Stella Luka 1828. ZLATARI: Carloni Silvestro 1830, Casinotti Ivan Josipa, Udine 1841, Delić Filip Ivana 1831, Kukoč Lovro Stjepana 1836, Maruli Ivan Mate 1847, Mate 1828, Radinović Tangar Duje 1848, Lovre Mate 1836 i Valle Ante¹²⁾ 1837. KOVAČI: Bagat Jure Martina 1829, Bulić Marin 1828, Čulić Dragon Ivan 1828, Mate 1848, Mihovil Ivana 1842, Šime 1828, Čulić Peračić Jakov 1846,

Vicko 1842, Čulić Viskota Šime 1828, Vinko Šime 1853, Čulić Marko 1829, Damata Mihovil 1850, Diklić Kuzmanić Ivan Luke 1849, Luka 1849, Marko 1837, Duplančić Mate 1843, Fatturini Ante Ivana 1856, Favretto Angiolo, Belluno 1859, Ivanišević Kukoč Dominik 1848, Šime 1839, Kaliterna Petar 1861, Kezić Karlo 1833, Kukoč Lovre 1829, Kuzmanić Antun Luke 1853, Luka 1828, Marko Luke 1832, Marko Šime 1844, Mate Šime 1850, Lisičić Ivan 1867, Petar, Šolta 1832, Ozretić Antun Vicka 1828, Antun reč. Tromz 1844, Vicko Antuna 1860, Prvan (Pervan) Mate, Tijarica 1828, Stjepan Josipa 1848, Smachia reč. Betizza Karlo 1832, Mihovil 1841, Šegvić Mihovil 1831, Šubašić Jakov Ivana 1859, Tomašević Karlo 1843, Tomić Ante 1848, Ivan Ivana reč. Matas 1842, Treursić Vicko Jakova 1851, Valentić Antun, Bol 1831. Vesanović Dvornik Ante Mate 1845, Mate 1845, Vukasović Ivan 1856, Luka 1831, Marko Luke 1852, Marko Mihovila 1844,¹³ Vušković Ivan Luke 1859, Žunić Ivan, Suhi Dol 1829, Tomo 1852. KOTLARI: Glavinović Bure Ražo Ivan 1869, Montan Filip 1866, Frane Silvestra 1861. DRVO-DJELCI: Baldasar Aleksandar 1849, Ivan Ivana 1856, Josip Luke 1840, Barić Andrija Ante 1854, Bego Ante 1864, Beroš Ivan 1830, Bettini Frane 1833, Buj Ivan Lovre 1833, Čakun Jakov 1829, Čulić Viskota Luka 1869, Fradelić Gale Jakov Mate 1854, Ghemo Josip 1853, Glavinović Bure reč. Arunac Karlo 1852, Grubišić Petar 1854, Kolimbatović Vinko Stjepana 1839, Kurtić Ivan Bartul Jakova, Makarska 1861, Mallig Jakov, Rijeka 1833. BAČVARI: Bisazza Ante 1834, Kinkela Ivan 1834, Lokica Josip reč. Šibenčanac 1868, Matošić Ante Pavla, Duje 1852, Špiro Duje 1852, Mikačić Vinko, Perlain Karlo Karla 1830, Suić Ante 1828, Stulli Andrija 1828, Vlak Andrija, Kastav 1869. BRODOGRADITELJI: Buj Andrija Lovre 1860, Andrija Pavla 1849, Ante Ivana 1838, Ante Lovre 1852, Bartul Ante 1849, Ivan Ivana 1842, Ivan Lovre 1828, Ivan Pavla 1836, Lovre Ante 1829, Lovre Pavla 1870, Lovre Špira 1854, Pavao Ante 1840, Špiro Lovre 1831, Katalinić Anđeo 1828, Ante 1846, Mate Ante 1846, Perković Marko 1840. KOLARI: Kašeluk Alberto, Češka 1850, Tudorić Marin 1832. KROJAČI: Ančić Marin Nikole, Hvar 1844, Nikola 1844, Dragojević Jure 1842, Galasso Mihovil 1831, Jelić Pavao, Muć 1831, Kovačić Marko 1868, Kukoč Ivan Stjepana 1857, Kundid Marko Filipa 1857, Maluković Pavao 1864, Milić Petar, Trogir 1833, Perini Ante 1829, Primavera Rafael 1844, Roje Paško 1835, Schivelli Angelo 1828, Smachia Osibov Betizza Ante 1831, Valenti Ivan 1830, Znidarčić Ante Martina 1851.¹⁴ KROJAČICE: Bassili ud. Bassi Domina 1832, Delić Antica 1838, Hutner Marija Gaetana 1865, Micheli, de Carmena, Bisceglie 1833, Ricci Marija 1867. KLOBUČARI: Mutarello Jakov 1842. TKAČ; Berti Angiolo, Dunona – Venecija 1852, Klinskić Jakov, Puččišća 1846, TKALJE; Buj Domina 1834, Franka 1836, Vušković Ana 1835, POSTOLARI: Barić Duje Petra 1847, Belotti Dominik Frane 1855, Dević Ante, Duplančić Duje Mate, Petar Mate 1850, Fizer Petar 1828, Korlaet Josip Ante 1859, Kukoč Mate Frane 1852, Lulić reč. Vlajo Duje 1842, Mialjić (Miaglich) Ante Ante 1853, Ninčević reč. Petras Duje 1830, Novak Pavao 1857, Paić Ivan, Kaštel Stari 1865, Paron

Frane 1832, Radinović Tangar Ivan 1851, Stanić reč. Basco Mihovil 1833, Tajaferro Vinko 1841, PAPUČARI: Granić Petar 1830, Katalinić Vinko 1844, Vesanović Dvornik Andrija Ivana 1847, KOŽARI: Bertičević Jure, Mirca 1853, Sovčić Mihovil, Hrvatska 1854, Stanković Jure, Dubrovnik 1852, BOJADISARI TKANINA: Crespi Antonio, Venecija 1831, KONOPARI: Angelić Marin 1845, Coce Ante, Trogir 1853, Čulić Paško 1837, Giustini Ivan 1830, Glavinović Bure reč. Ražo Mate 1868, Goić Mihovil Mate 1845, Jakaša Stjepan 1853, Stjepan Pavla 1870, Lučinov Bartul 1845, Matošić Jerolim 1859, Marin 1869, Ozretić Petar 1833, Paparella Duje 1865, Izidor 1831, Špiro 1844, Reić reč. Kranjac Mate 1849, Scotti Luigi, Rijeka 1842, Stjepan Smachia Osibov 1830, Šegvić reč. Pico Bartul 1836, TAPETARI: Lalić Ivan Nikole 1867, MAJSTORI ZA IZRADU SVIJEĆA: Arrini Antonio Luigija, Ferrara 1854, URARI: Huttner Gaetano 1833, Zampieri Ivan, Apulija 1830, TISKAR: Piperata Ivan Antuna 1832, UVEZIVAČI KNJIGA: Bonfico Luigi 1843, Čosta Luigi, Zadar 1861, Rosignoli Josip, Hvar 1852, MAJSTOR ZA IZRADU ČEŠLJEVA: Prautner Franjo, Klagenfurt 1842, VLASULJARI: Fredi Juraj 1832, BRIJAČI: Bilinić Ivan 1855, Dezorzi Frane 1852, Nikolić Špiro 1850, Radinović Tangar Duje 1848, Paško 1848, Sišeković reč. Tramontana Dominik 1841, Jure 1844.

Prema tim podacima u matičnim knjigama vjenčanih, rođenih i umrlih župe sv. Petra od 1828. do 1870. zabilježeni su obrtnici:

Tabela 9.

ZANIMANJE	BROJ	ZANIMANJE	BROJ
Bačvari	12	Krojači	18
Bojadisari	4	Krojačice	5
Brijači	7	Tiskari	1
Brodograditelji	16	Papučari	3
Majstor češljeva	1	Postolari	18
Drvodjelci	22	Soboslikari	8
Klesari	4	Svjećari	1
Klobučari	1	Tapetari	1
Knjigoveže	3	Tkači	2
Kolari	2	Tkalje	3
Konopari	19	Urari	2
Kotlari	3	Vlasuljari	1
Kovači	52	Zidari	21
Kožari	4	Zlatari	9

Četrdeset stanovnika župe zabilježeno je pod nazivom "artiere". iza kojeg se krije neki obrtnik nepoznate djelatnosti. To su: Antunović Ivan 1830, Baranović Petar 1832, Bolani Špiro 1839, Bonifichi Frane 1831, Bortolazzi

Petar 1828, Bregantić Stjepan 1868, Bukovac Martin 1830, Bulić Ivan 1830, Čulić Petar Mate 1856, Devivi Ante 1865, Franchini Ante 1844, Grgurina Jakov 1832, Ivanišević Kukoč Pavao 1845, Jakaša Ante 1867, Lovre 1844, Šime Stjepana 1866, Juretić Ante 1829, Korlanić Vinko 1864, Kuzmanić Ivan Luke 1866, Marko 1839, Laghi Ivan Krstitelj 1864, Marasović Mihovil 1865, Marković Pavao, Smokvić 1864, Nikola Ivana 1866, Matulić Nikola 1828, Mikačić Frane 1835, Mutarelli Ante 1835, Ivan 1828, Papucia Dominik 1828, Pavao Dominika 1837, Pascoli Jakov 1865, Radijević Ante 1830, Renić Mate 1830, Seller Tomo 1829, Slovak Pavao 1865, Stanović Jure, Dubrovnik 1855, Šore Mihovil 1856, Tomadelli Ivan 1829, Vilić Petar, Bosna 1831.

Od drugih zanimanja najčešće je ono vezano uz more pod zajedničkim imenom "marinajo" i "navigante" ovisno o tome kako je koji zapisivač bilježio, jer se iste osobe spominju pod oba naziva, a uz pomorce spominju se i ribari: PARUNI (Parone di barca): Fellini Marin 1845, Ivanišević Kukoč Duje 1844, Vušković Frane 1837, MORNARI: Bagat Marko 1830, Barkojević Pesnjardo reč. Belmio Pavao 1851, Bascane Mihovil, Dubrovnik 1829, Bilinić Aleksandar, Sutivan 1860, Bisazzi Ante, Brač 1828, Frane 1850, Ksaver 1849, Božiković Pavao, Podstrana 1843, Bressa Ante, Omiš 1826, Brešan Marko 1828, Carev Andrija 1866, Constantini Santo 1829, Coratier Vinko 1838, Damata Bernard, Molfetta 1828, Dussi Mihovil, Dubrovnik 1833, Fabris Ante 1866, Lovre 1849, Marin 1830, Petar 1868, Filinić Marin 1839, Gelić (Ghelich) Mihovil, Sutivan 1852, Giković Markovina Josip 1831, Gliković Luka 1828, Jelaska Ante 1828, Ivan 1829, Marko 1829, Kalabrović Ivan 1844, Kaliterna Marin 1863, Kezić Pavao 1850, Klisura Ante, Korččula 1851, Mate 1845, Koludrović Duje 1853, Koščina Mate 1864, Koštre Ivan 1829, Krstulović reč. Relja 1842, Kuzmić Bekin Lovre 1836, Lović Ivan, Poljica 1828, Lučić Mihovil, Dubrovnik 1833, Marangunić Tomo 1829, Marić Stjepan 1846, Martić Frane 1862, Mazzoleni Tomo Tome, Komiža 1860, Moielli Josip 1865, Nodilo Petar 1834, Novaković Marin 1867, Špiro, Šolta 1846, Papandopulo Fortunato 1852, Pavazza Petar 1847, Perlain Špiro 1846, Pesnjardo Luka Puzina 1859, Petrina Stjepan 1829, Pierotić Ante 1828, Petar 1833, Radetić Srećko, Trogir 1832, Stjepan 1839, Razmilović (i Radmilović) Andrija 1829, Luka 1848, Mate 1866, Rosandić Ante 1831, Duje 1858, Ivan 1828, Ružić Mate 1852, Petar reč. Peresin 1855, Smoje Ivan 1853, Sposetti Ante 1855, Stefanini Ivan 1865, Tomić Marin 1839, Tudor Duje 1853, Vania Jakov, Trani 1842, Verginella Bartul, Trst 1859, Veselić Karlo, Trogir 1834, Vušković Frane 1831, Ivan 1831, Mate 1853, Petar, Trogir 1855, Zaninović Šime, Omiš 1829, RIBARI: Desquero Ignac 1853, Devivi Ivan 1829, Špiro 1832, Fabris Benedikt 1839, Marin reč. Bene 1837, Martinis Antonio, Apulija 1828, Relja Mato reč. Batarin 1854, Ružić Ante reč. Pevesin 1851, Sasso Vinko, Bisceglie 1836, Stefanin Giovanni, Trani 1829, Tomadello Ivan, Omiš 1931, Tresić Dominik, Vrbanj 1860, Viđak Ante 1851.

U župi sv. Petra zacijelo je bilo nastanjeno i više državnih činovnika zabilježenih pri sklapanju brakova, krštenju djece ili zapisima u povodu

smrti. Tako se 1868. spominje Frane de Batistić iz Trsta, prvi komesar financijske uprave, 1856. Marin Gazzari pomoćnik te uprave, 1848, Antun Tabor iz Hrvatske, direktor kancelarije uprave, u kojoj još rade 1868. Tomo de Grisogono kao vježbenik, pisar je 1860, Marko Alujević i poslužnik 1854. Dominik Tresić Pavičić iz Vrbanja.

Zatim se spominju pokrajinski komesari 1830. Cesare Leva i 1846. Ivan Dominik Ivačić, 1847. Andrija Samuel, 1859. Vinko Cinkić (Zinkić) iz Dubrovnika i u Katastru radi 1835. Marin Pauletić, 1845. Luigi Carun je činovnik u tehničkoj pokrajinskoj službi i 1852. Vinko Polli pripravnik u istoj ustanovi, a pisari su 1860. Petar Benković i Stjepan Koštre.

Na sudu rade: 1859. sudac Duje Jeličić Lovre, 1847. apelant Mate Gligo, pisari 1834. Ivan Matošić Jeremije, 1836. Jakov Salvi, 1864, Ivan Marija Marić, 1853. dnevničar Ulderico Donadini, te sudski poslužnik 1836. Jerolim Testa i 1862. Petar Coma iz Makarske, a čuvari sudskog zatvora su 1827. Mate Dević, 1829. Ivan Corlin, 1844. Ivan Bersin iz Kranjske, 1857. Šimun Salut iz Češke i 1859. Ivan Martinović.

Od osoblja iz općinske uprave spominje se samo 1849. općinski inkasator Tomo Nikolić i vjerojatno je toj službi pripadao 1847. Petar Gasperini (Arambassa civile territoriale). U carinskoj upravi je 1864. carinski kontrolor Ivan Belan iz Zadra, carinici Aleksandar Castelani Nikole iz Kotora 1849, Duje Grisogono 1831, Papucia Špiro iz Metkovića 1854, Petar Rončević iz Dubrovnika 1828, asistenti su 1850. Petar Marini, 1864. Andrija Nikolić i 1840. Ivan Krstitelj Bettini, a činovnici 1837. Petar Mavretić, 1844. Šime Ostoja, 1865. Tomo Pavelić i 1832. Dominik Vučić reč. Papuča. U Lučkoj kapetaniji rade zdravstveni deputat 1829. Petar Nikolić i njegov pomoćnik 1830. Petar Marconi, a kontrolori u Lazaretu su 1847. Ivan Ostoja i 1846. Petar Viderker. U Financijskoj upravi rade 1866. Petar Alebić iz Hrvaca, 1870. Ivan Botić iz Opora, 1831. Petar Dešković iz Omiša, 1833. Ante Grizančić, 1853. Josip Lukačović i 1862. Ivan Mimica iz Prugova.

Činovnici na pošti su 1833. Dominik Marini iz Rijeke, 1835. Jure Ma-lešević iz Karlobaga i 1836. Pavao Ostoja, a listonoša je bio 1830. Stjepan Osibov reč. Smachia. Međutim spominje i više činovnika bez posebno za-bilježenog radnog mjesta. To su: 1859. Božić Jerolim Nikole, 1832. Josip Brosh iz Češke, 1830. Čingrija Baldasar, 1828. Fortunato Ivan Krstitelj, 1830. Geremia, de Jure, 1828. Jurković Dominik, 1851. Marconi Mihovil, 1832. Marković Marko iz Kotora, 1857. Moiza Frano iz Herceg Novog, 1863. Nalini Aleksandar iz Visa, 1830. Papucia Dominik, 1829. Petner Jakov, 1832. Torti Tomo, 1848. Zaraz Josip Ante iz Solina i 1830. Zink Josip Antuna iz Njemačke.

Od zdravstvenog osoblja spominju se liječnik dr. Ante Marinković Pavla iz Komiže kad se 1826. godine oženio u crkvi sv. Petra Splićankom Eli-zabetom Nani, 1836. ljekarnik Ivan Krstitelj Rotondo i 1852. babica Apolonija Bianca. Odvjetnici su 1852. dr. Josip Radman Nikole i 1857. Ante Vulić, profesori na gimnaziji 1859. Vinko Benevoli, 1863. Ante Klodić, 1867. Sperato

Nodilo spominje se i na gimnaziji u Zadru i 1834. Franjo Pettanz, a u osnovnoj školi spominje se 1846. učitelj risanja Jakov Rossi i tajnik škole 1828. Andrija Castelani. Od svećenika u matičnim knjigama zabilježeni su 1832. Ivan Diklić Kuzmanić i Ivan Duplančić, 1851. Ivan Grčina Ivana iz Jelse, 1836. Mate Miličević iz Zvečenja i 1843. Martin Vladarić iz Kotlenica, te 1865. klerik Ante Bonačić i 1831. picokara Kate Šegvić.

TRGOVCI su: 1829. Frane Babić, Tomo Brava i Gaetan Brešan, 1828. Frane Caranfilla, 1833. Mihovil Candia, 1853. Marko Čulić, 1829. Vinko Domjanović Mlade, 1836. Petar Dragojević, 1856. Andrija Dvornik Vesanović, 1831. Šime Dvornik, 1828. Ivan Gospodnetić, 1843. Ivan Jelić iz Klisa, 1862. Petar Kulić iz Dugobaba, 1832. Filip i 1846. Pavao Lovrić, oba iz Sinja, 1830. Josip Maleš iz Sinja, 1840. Mate Manger, 1831. Ante Matulić, 1860. Ivan Mimica iz Svinjšća, 1831. Grgur Mikačić iz Korušca, 1828. Ante Pjerotić, 1830. Ante Reić, 1850. Luigi Rocco iz Rovinja, 1852. Julije Sanguinazzi iz Trsta, 1833. Adolf Schmitz iz Badena, 1852. Mate Trboglav i 1865. Ante Zlodre. Trgovački posrednici su: 1833. Antonio Calo, 1845. Ivan Mimica i 1835. Ivan Perić reč. Bešker. Trafikanti su: 1829. Mihovil Dussi iz Dubrovnika, 1828. Ante Franić, 1832. Petar Grigillo, 1830. Jure Perišin, 1828. Ante Protić reč. Pastorella, Filip i Ivan Protić, Ante Tecilazić 1830. Marin Tudorić, trgovac voćem je 1831. Ivan Gančević i trgovac gorivom 1844. Nikola Smodlaka iz Dugopolja. Fijakeristi su: 1863. Ivan Bilinić, 1837. Ante Delić, 1869. Ivan Mandić i 1839. Duje Tudorić. GOSTIONIČARI su: 1831. Ivan Ceria, 1829. Ante Daganello Tesolato i Ivan Kalebić, 1830. Filip Kundid, 1828. Špiro Laura, 1833. Luka Lavoradi i Jure Jurić, 1856. Natal Panža (Panxa) iz Konjskog, 1854. Mate Perišić iz Dugopolja, 1828. Katarina Petrović reč. Imbro, 1830. Pavao Piria iz Kaštel Lukšića, 1828. Pavao Rotondo iz Kaštel Novog, 1831. Mate Tokić iz Muća i 1839. Marko Vušković, kavanar je 1828. Julije Solitro, a kuhari 1848. Ante Delić, 1858. Nikola Vulić iz Donjeg Muća i 1860. Josip Ferak iz župe Rodobolje. Mesari su: 1861. Martin Bojat, 1851. Mato Dadas, 1844. Ivan Despalatović, 1831. Bože i 1863. Ivan Gkavinović reč. Bure, 1833. Tomo Mitrović, 1828. Ivan Roić, 1853. Mate Senjanović reč. Copo, 1828. Ante Šore, te 1828. Mate Colić, 1854. Šime Čulum, 1868. Duje Jelavić Mortić i 1854. Jerolim Šegvić reč. Starčev.

Više osoba spominje se pod nazivom "Industriante", što zacijelo podrazumijeva razne uslužne djelatnosti. To su: 1866. Josip Alegretti, 1842. Petar Bačić Iković iz Dola, 1840. Ivan Krstitelj Bettini, 1868. Frane Botić iz Opora, 1859. Ivan Brainović Ilije, 1852. Petar Čulić Mate, 1841. Bernardo Damata, 1839. Marin Fabris, 1856. Santo Ilijić, 1841. Angelo Ingot, 1849. Ivan Kalebota iz Trogira, 1849. Ivan Klisura, 1842. Vinko Korlanović reč. Tankro, 1836. Stjepan Kukoč, 1845. Tomo Laura, 1842. Napoleon Maruli, 1858. Jure Matković, 1859. Paško Mazzoco iz Šibenika, 1864. Santo Mijić, 1842. Petar Nonković, 1870. Filip Nutrizio iz Omiša, 1869. Stjepan Osibov Smachia Bettizza, 1869. Stjepan Palinić, 1839. Ivan Perić reč. Bešker, 1870. Mate Perić iz Sinja, 1840. Petar Polić, 1863. Mate Protić reč. Pastorella,

1845. Ivan Radinović, 1840. Martin Roje, 1858. Mihovil Senjanović reč. Copo, 1840. Jakov Stanović i 1837. Filip Šegvić.

Na području župe sv. Petra bilo je nastanjeno i više osoba austrijske vojne posade, što je i logično, jer je posada bila smještena u tvrđavi Gripe, koja je pripadala uprav toj župi. Oni su isključivo stranci i u Splitu borave privremeno, ali im se u gradu rađaju djeca, vjenčaju se i umiru, pa i oni tako pripadaju u jednom određenom vremenu tom gradu. To su: 1850. pukovnik Franjo Bolis, Kapetani 1828. Ivan Fedal i Josip Popda iz Mađarske i 1830. Jakov Scheusch, vojni pekari su 1836. Franjo Kafka i 1832. Josip Zeit, a razne dužnosti u kancelarijama i skladištima vrše 1845. Franjo Blaske, 1852. Vinko Sebelich, 1831. Ivan Storf, te 1870. Stjepan Vuletić iz Sinja.

Spominje se više osoba koje vrše razne uslužne djelatnosti 1862. vrtlar Luigi Malavida iz Milana, nosači 1845. Ivan Bilanović iz Duća, 1861. Jerolim Bošković iz Selaca, 1854. Ante Čović, 1828. Grgo Čulum, 1831. Petar Čurković iz Dicma, 1829. Martin i Petar Ković, 1830. Nikola Topić iz Korušća, nadničar je 1865. Šime Bakotić, pralje su 1870. Domina Sungura i 1866. Perica Šinkova, a muška i ženska posluga je 1828. Marija Alebić s otoka Mljeta, 1841. Stanislava Bokor iz Dicma, 1843. Mate Glavina iz Podstrane, 1845. Ana Glavinović, 1836. Nadalina Jurić, 1834. Ivan Kanić iz Drvenika, 1866. Filip Kesić iz Trolokva, 1829. Katina Koščina iz Trogira, 1830. Matija Mardešić iz Boraje, 1841. Ante Mustapić iz Dugopolja, 1828. Jerolim Rodić iz Dolca, 1830. Šime Svalina iz Trogira, 1829. Jela Šoda s naznakom da je iz "Morlakije", 1842. Ivan i Josip Vidović, 1846. Mate Vilović iz Brela i 1828. Matija Vulić iz Poljica.

Prema navedenim podacima struktura stanovništva na području župe sv. Petra u razdoblju od 1828. do 1870. godine je ova:

Tabela 10.

ZANIMANJE	BROJ	ZANIMANJE	BROJ
Artiere	40	Pomorci	80
Činovnici	71	Posluga m. i ž.	17
Fijakeristi	3	Pralje	2
Gostioničari	14	Prodavači goriva	1
Industrianti	32	Prodavači voća	1
Kavanari	1	Prosvjeta	6
Kuhari	3	Ribari	13
Mesari	11	Svećenici, klerici	6
Nadničari	1	Trafikanti	9
Nosači	8	Trgovački posrednici	3
Obrtnici	243	Trgovci	27
Odvjetnici	2	Vojna posada	19
Paruni	3	Vrtlari	1
Pekari	4	Zdravstvo	2

Župa sv. Petra bila je najmanja od tri splitske župe oko polovice 19. stoljeća s nešto više od dvije tisuće stanovnika s godišnjim prirodnom prirasotom od 49 do 119 rođene djece, od 8 do trideset sklopljenih brakova, od 29 do 90 umrlih godišnje, osim dvije veće epidemije 1836. i 1868. godine kad je umrlo više od stotinu žitelja. Navedeni podaci odnose se na spomenuto razdoblje od 1828. do 1870. godine.

Doseljenici su u grad dolazili najčešće iz zaleđa i srednjedalmatinskih otoka, a nekolicina stranaca iz drugih austrijskih pokrajina doselila se uglavnom u tu župu odlukom vlasti koja ih je rasporedila na razne dužnosti u državnoj službi. Ponekad bi došao poneki obrtnik tražeći posao. Stanovnici župe su uglavnom težaci, a obrtnici, trgovci i radnici uslužnih djelatnosti uglavnom su zadovoljavali potrebe svojih sumještana. Župa sv. Petra će u posljednjih stotinjak godina potpuno izmijeniti svoj raniji oblik. Ratni vjhor raznijet će njenu crkvu i veći dio Lučca, novim načinom života i navika nestat će starih obrta, dolaskom željezničke pruge potkraj stoljeća i nasipanjem dijela obale premjestit će se Bujev škver, a od starog Lučca ostat će tek poneka stara kamena kuća između novoizgrađenog grada.

B I L J E Š K E:

- 1) P. Perić: Lučac u vizitaciji nadbiskupa Cosmija, Kulturna baština sv. 14, Split, 1983, str. 60–63. – S. Piplović: Razaranje povijesne jezgre Splita u II. svjetskom ratu. Isto sv. 15, Split 1984, str. 129. – Isti: Radovi na sakralnim građevinama u Splitu i okolici na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće. Isto sv. 18, Split, 1988, str. 54. – K. Prijatelj: Novi prilozi o baroku Splita. Anali Historijskog instituta JAZU u Dubrovniku sv. II, Dubrovnik, 1953, str. 321.
- 2) Vjenčani 1. I. 1828. – 21. X. 1857, 9. I. 1858. – 29. II. 1881. – Rođeni 27. XII. 1827. – 1. III. 1832, 3. III. 1832. – 16. VIII. 1840, 16. VIII. 1840. – 17. II. 1850, 13. I. 1850. – 13. III. 1858, 23. III. 1858. – 14. IV. 1864, 10. IV. 1864. – 18. XI. 1869. Umri 1. I. 1882. – 31. III. 1841, 4. IV. 1841. – 30. XI. 1851, 6. XII. 1851. – 4. I. 1863, 7. I. 1863. – 13. XI. 1870, 16. XI. 1870 – 25. XI. 1877. Historijski arhiv – Split. Rođeni 1869 – 1875, Matični ured općine – Split.
- 3) N. Bezić Božanić: Doseljenici u Splitu početkom 19. stoljeća i njihova prezimena, Čakavska rič br 1., Split, 1988. str. 65–89. Ista: Struktura stanovništva Splita početkom 19. stoljeća, Kulturna baština sv. 19, Split, 1989, str. 288–305.
- 4) G. Novak: Povijest Splita, sv. IV, Split, 1978, str. 2273.
- 5) Stanovništvo Splita od 1870. do 1881. godine obrađeno je u radovima: N. Bezić Božanić: Stanovništvo Splita u vrijeme borbe za narodni preporod (1870–1881) u Zborniku: Hrvatski narodni preporod u Splitu, Split, 1984, str. 133–174. – Ista: Stanovništvo Splita 1882, Kulturna baština, posebno izdanje "Narodni preporod u Splitu 1882", Split, 1982, str. 85–96.
- 6) Dr. Ivan Paitoni liječnik iz Trogira imao je dvije kćerke rođene u Cavtatu. Obje su se udale u župi sv. Petra, Julija se udala 1867. godine za prof. Sperata Nodila, a Izabela 1868. za Tomu Grisogona.
- 7) Više Splitskana iz ove župe vjenčalo se izvan Splita, što je vidljivo iz zabilješke o rođenju djeteta. Tako se 1859. oženio Ante Šegvić Marijom Gvozdanović iz Grohota i Ivan

Šegvić Anom Detrico reč. Boghinizza iz Kaštel Štafilića, 1860. godine Stjepan Koštre Marietom Politeo iz Omiša, Mihovil Kuzmanić Bekin Ivana Pericom Ercegović u Zadru, Ivan Bilinić Tomicom Antičić iz Makarske i Petar Benković Jelom Colombani u Imotskom i u Splitu im se te godine rodio sin Alfredo Gaetano. Godine 1862. rodilo se dijete prof. Vinku Benevoli i njegovoj ženi Ani Rosini, koji su vjenčani 1840. godine u Zlarinu, 1863. prof. Ante Klodić oženio se u Grazu Terezom Tenz, klesaru Vinku Zamolo rodilo se dijete u Splitu, a vjenčao se 1849. u Zadru Anom Barić, 1864. spominje se zidar Jakov Rovillo vjenčan u Šibeniku Anom Jukić, i Andrija Nikolić vjenčao se Marijetom Rotondo 1854. u Kaštel Novom.

Godine 1865. spominje se Tomo Pavelić iz Kaštel Novog, koji se 1854. oženio u Trogiru Ivkom Terlin, Ivan Kuzmanić u Kaštel Lukšiću Magdalenom Vitturi, Ivan Baldasar u Milni Katarinom Aviani, Jakov Pascolli iz Udina oženio se Katom Kolendić iz Dubrovnika, a spominje se te godine i Bernardo Marcatti koji se dvije godine ranije oženio u Hvaru Marijom Midoleo. Godine 1866. spominje se Špiro Bernabić reč. Perviz koji se 1863. oženio u Kaštel Novom Anom Ivana Bakotina, 1863. spominje se Vinko Ozretić koji se 1857. godine oženio u Grohotama Marijom Abat, Frane Trumbić koji se 1867. oženio u Jesenicama Marijom Teran, Ante Grubišić reč. Kovac 1858. u Muću Cvitom Radnić i Vinko Šegvić 1862. Marijetom Katalinić iz Kaštel Novog. Godine 1868. spominje se Ivan Krstitelj Bettini koji se 1856. oženio u Imotskom Anticom Sundečić i Frane Lete 1858. u Vranjicu Anticom Grubić.

Spominje se i nekoliko žena udanih za Splitskane, ali bez zabilježenog djevojačkog prezimena. To su: 1847. Merija ud. Čulić iz Milne, 1848. Domina ud. Luke Ružića iz Kaštel Kambelovca, 1849. Ivanica ud. Jakaša iz Glavica kod Sinja, 1864. Magdalena ud. Kukoč iz Žrnovnice i 1865. Ivanica žena Lovre Mikačića iz Trogira.

- 8) Uz prezime Mura zabilježeno je da je nahod, pa prema tome to nije povaljsko prezime.
- 9) Antica Roić iz Hvara udala se za Splitskanina majstora Jakova Smachia Osibov Betizza.
- 10) Antun Andrijević iz Livna stalno je nastanjen u Splitu gdje 1848. godine ima vlastitu kuću.
- 11) Zidar Andrija Barić r. 16. veljače 1822. oženio se 1854. u župi sv. Petra Marijom Bagat. Zidar Aleksandar Bianchi umro je. 9. listopada 1834. Zidar Jure Bastunović umro je 1855. u 77. godini života. Zidar Drelje Pavazza, r. 16. ožujka 1812, oženio se 1836. Ivanicom Šegvić. Zidar Ivan Lovrić Frane r. 1815. oženio se 1839. Marijom Osibov reč. Betizza. Zidar Špiro Mladinov r. 12. prosinca 1835. u Grohotama oženio se 1869. Dominom Šubašić. Zidar Andrija Perišić Antuna, r. 28. studenog 1831. oženio se Jozicom Protić Pastorella. Zidar Karlo Rosandić Ivana također zidara, r. 3. listopada 1832, oženio se 1855. Jerkom Mikačić. Zidar Duje Tesolato Daganello Ivana, r. 7. svibnja 1800, oženio se 1832. Anticom Ante Licinija zlatara. Zidar Ivan Vučetić r. 18. listopada 1837. u Hvaru oženio se 1860. Marijom Šitić ud. Šakić. U matičnim knjigama župe sv. Petra još se spominju zidari 1826. Lovre Salvini oženjen Lucijom Zani iz Trogira, 1826. Tomo Rosandić Ante (21. g.) oženjen Ivkom Popović reč. Daghetta, te 1827. Ante Šore Nikole (22. g.) Dominom Kovačić.
- 12) Zlatar Lovre Radinović Tangar Mate umro je 1836. u dobi od oko 58. godina. Zlatar Ivan Maruli Mate, r. 21. listopada 1821, oženio se 1847. Anticom Tudorić. Zlatar Filip Delić Ivana umro je u 87. godini života 1831, a zlatar Ivan Casinotti Josipa, r. 19. svibnja 1820. u Udinama, oženio se 1841. Magdalenom Kundid. Još se spominje zlatar Marko Goić (29. g) oženjen 1825. Lukricom Suić reč. Mikica Petra bačvara i Ivan Goić Vinka (30. g) oženjen 1827. Marijom Suletov s otoka Šolte.
- 13) Godine 1844. umro je majstor Marko Vukasović Mihovila iz Dugopolja, poznati kovač, u dobi od oko 104 godine života.
- 14) Više krojača spominju se kao majstori za izradbu narodnih odijela "sarto nazionale".

Nevenka Bezić – Božanić:

"LA PARROCCHIA DI S. PIETRO A LUČAC NEL XIX SECOLO"

Riassunto:

La parrocchia di S. Pietro, che comprendeva i sobborghi di Lučac e Manuš, cominciò a tenere i registri dello stato civile sin dal gennaio 1828. Dai registri di nascita, di matrimonio e di morte risulta che la popolazione di questa parte della città di Split era composta in prevalenza di contadini mentre tutta una schiera di artigiani di vario genere riforniva gli abitanti di quasi tutti i prodotti di prima necessità. Oltre ad un gran numero di marittimi e parecchi impiegati di stato nel territorio della parrocchia abitava anche una parte del corpo di truppa che era di stanza nella vicina fortezza di Grippe. I parrocchiani erano prevalentemente di origine autoctona ad eccezione di pochissimi immigrati che provenienti dal retroterra erano addetti a varie attività di servizi.

Commercianti, impiegati di stato e qualche artigiano di un'arte più rara e qualificata provenivano però sia da altre province della Monarchia asburgica sia dalla vicina penisola appenninica.

Split: Crkva sv. Petra